ЧИТАТИ
ИЛИ
ТУМАЧИТИ

ЧИТАТИ ИЛИ ТУМАЧИТИ

У књизи, читалац ће наћи многе информације позајмљене из непосредно коришћених књига; наићи ће на подстицаје који ће га наводити да тражи решење. Па, добро, где је ту оригиналност? Несумљиво сам стил и обрада материјала јесу оригинални. Оригиналност се може састојати у самосталном интерпретирању проблема и обради материјала. Стога, молим читаоце да ми не замере на смелости.

++Петар

1

ВЕЋИНИ људи не успева да буду срећни. Али, с тобом не треба да буде тако. Искуства људи на целој Земљи потврђују да је могуће да се води испуњен, смисаон живот.

Живот је диван. Тако осећамо када смо срећни. Али, будимо реални - живот није увек такав. Увек се изнова појављују проблеми. Понекад се толико умноже и постану тако велики, да права срећа некоме изгледа само као сан. Да ли мора то да буде тако?

Ти знаш да срећан живот зависи од многих фактора. Да бисмо могли да се радујемо животу потребно нам је довољно хране и прикладна одећа. Ми требамо дом, где можемо да нађемо сигурност и ми. Али, то су само основни чиниоци. Важну улогу играју такође пријатно друштво и добро здравље.

Али, чак и кад су у одређеној мери заступљени сви ти чиниоци, ми још увек можемо да тежимо за правом срећом. Посао којим се бавимо или услови под којима га обављамо, могу некоме да одузму задовољство. У многим породицама влада напетост између мужа и жене, између родитеља и деце. Осим тога ми не можемо да занемаримо чињеницу да за све нас постоји опасност да изненада оболимо или умремо. Да ли верујеш да је могуће да се савладају ови и други проблеми, како бисмо могли да нађемо право задовољство? Постоје разлози за прихватање тога. Али, да би човек могао да буде срећан у животу, он треба нешто, што немају сви - *разлог* зашто да живи.

Ако заиста желиш да будеш срећан, тада мора твој живот да има смисао. Човек живи толико дуго док му живот има смисао и садржај и док има нешто *за што* може да живи. Чим нестану из његовог живота смисао, садржај и нада, он престаје да живи; тада почиње да умире.

То се данас признаје и у индустрији. Људи траже смисао живота и више се не задовољавају тиме да буду замењени, безлични зупчаници у машинерији друштва.

То нам такође објашњава зашто многи богати људи нису стварно задовољни. О да, они једу, спавају, имају породицу, уживају различите радости и угодности живота. Али, они осећају да се то исто може рећи за многе животиње. Живот мора да пружа више.

Али, дуг живот није решење проблема. Многи старији људи знају из личног искуства да је тешко подношљив дуг живот, ако се нема осећај да је испуњен и користан. Да ли си то и ти већ доживео?

Немају само људи који су остарили утисак да им недостаје нешто што чини живот вредним. Ту су и младе особе које помишљају на самоубиство због бесмислености живота.

Да ли је живот вредан живљења? Можда ми нисмо тако очајни. Можда осећамо да упркос својиим проблемима можемо у ограниченој мери да будемо срећни. Ипак нам се намећу питања: Да ли има живот заиста смисао? Како могу да будем трајно срећан?

Пре много векова испитивао је један краљ тежњу човека - на пример да има породицу, да стекне боље образовање, да ужива у доброј храни и гради значајне грађевине. Таква се настојања добро опажају. Али, краљ је утврдио да све то може да проузрокује велико нерасположење. Он је поставио следеће питање: 'Јер шта човек добија за сав труд свој и за сва настојања срца свога која прате труд његов под сунцем? Јер све дане његове посао му његов задаје бол и бригу, а срце његово не почива ни ноћу. И то је испразност.' (Проповедник 2,22.23)

Испразност таквих настојања подвукао је горе споменути краљ, описујући шта очекује некога после не превише пуно

година живота, вид попушта, руке и ноге слабе, зуби се кваре и испадају, сан постаје немиран и најзад наступа смрт (Проповедник, 12,1-7).

Чак и ако смо уверени да је могуће да се буде срећан у животу, ми стојимо пред збуњујућим питањима, која се тичу свих нас, нарочито у наше време. Зашто? Ради се о нечем нарочитом. Ако посматрамо самог човека, његове проблеме, његов положај у свемиру, тада смо само мало даље од почетка. Ми још увек стојимо пред питањем, ко смо, зашто постојимо и куда идемо.

Могли бисмо наравно, та питања једноставно да оставимо на страну и да 'уживамо у животу'. Могло би много да се говори о томе како је могуће да се ужива у животу, упркос његовим проблемима. Али, није релано да се живи животом самозаваравања. (Проповедник 7,2-6) Наш живот би имао прави смисао и нашли бисмо темељ праве среће, кад бисмо могли да схватимо 'ко смо, зашто постојимо и куда идемо'. Да ли је то могуће?

Људи који су о томе размишљали, често су долазили до закључка да одговор зависи од основног питања: Да ли постоји Бог? Ако постоји Бог, зар није онда логично да се прихвати да он зна одакле ми потичемо, зашто смо овде и куда идемо. Он зна такође зашто постоји зло, да ли ће икада да нестане, и ако да, када. Он зна шта морамо да радимо да бисмо сретније и смисаоније обликовали свој живот.

2

ЈЕДНО од најважнијих питања с којим ћемо се икада суочити, јесте питање: 'Да ли постоји Бог?'. Закључак до ког ћеш доћи може утицати на твој став према твојој породици, послу, новцу, моралном понашању и чак према животу.

На питање 'Да ли постоји Бог?', многе особе дају одговор који су причитале или чуле од других. Али, ти треба сам да разишљаш о том питању. И управо то разликује већ од самог

почетка човека од животиње, наиме да он не жели само да спава, да се греје и једе. Уместо тога, човека обележава 'чудновата' њему својствена тежња, његова духовност. Све су културе човечанства настале из тражења Бога. Чињеница да се бавиш питањем постојања Бога, је дакле знак да ти још увек ниси занемарио једну важну људску особину - своју духовност.

Како би могао да утврдиш да ли постоји једно 'прво, највише биће' један 'Створитељ света' - Бог? Ако постоји Створитељ света онда мора да постоје предзнаци да је свет имао почетак, осим тога мора да постоје докази планирања и реда.

Да ли је живот настао случајно? Почнимо од себе. Зашто живимо? Наравно, живот су нам посредовали наши родитељи. Али, како је настао живот на Земљи?

У настојању да створе живот у лабораторији и да на тај начин објасне како је настао, хемичари су изложили електричном напону мешавину одређених гасова. Затим су се створиле неке аминокиселине (врста молекула које вреде као животни камен темељац). Али, те аминокиселине не поседују живот. Оне осим тога нису биле чист производ случаја. Произвели су их образовани научници у модерним лабораторијама под контролисаним условима.

Постоји преко 200 природних аминокиселина, али протеини животних облика садрже само 20 специјалних аминокиселина. Чак *ако* би неке аминокиселине могле да буду произведене помоћу муње, ко је одабрао тачно 20 исправних, које налазимо у живот материји? И ко их је поређао у тачно правилном редоследу потребном за молекулу беланчевине? Вероватност постанка једне једине молекуле беланчевине, случајним низањем аминокиселина један уз другу је 1:10 287 (то је број са 287 нула). Осим тога, потребно је најмање 239 молекула беланчениван за теоретски најмањи облик живота. Шта мислиш, да ли говоре те чињенице у прилог томе да је

живот настао слепим случајем, или сведоче о интелигентном планирању?

Чак и када би научници могли из неживе материје да произведу живи молекул беланчевине, тиме би се само потврдило да је већ постојеће интелигентно живо биће, било потребно као управљачка снага. У време настанка живота на Земљи, није наравно било још људи. А ипак је био створен живот, такође човечји живот. Ко је за то одговоран? Пре много времена дошли су писци Библије до пажње вредног закључка. Један је рекао: 'Мене је Божји дух створио, и дах Свемоћног живот ми је дао'.(Јов 33,4) Други је додао: '...јер он сам даје свим живот и дах и све'. (Дела 17,25)

Још детаљније осматрање човечјег тела, помоћи ће ти да више размишљаш о томе.

У твом телу, које се састоји из отприлике 100 000 000 000 000 сићушних ћелија, куца живот. Ћелија је темељни камен свега живота на Земљи. Што је пажљивије проучавамо, то нам се чини компликованијом.

Наше ћелије:
Митохондрије производе хемијску грађу за производњу енергије.
Ћелијско језгро управља свим збивањима у ћелији.
Рибозоми производе протеине и хормоне, који се шаљу у друге делове тела.
Мрежа канала служи за транспорт хемијске грађе.
Мембрана и протеини контролишу шта долази у ћелију и боре се против оних који продру у ћелију.

Сваку ћелију тела можемо да упоредимо с микроскопски малим градом опкољеним каменим зидом. Саставни делови ћелија налик су на погонска постројења за производњу енергије. Протеини и хормони, који се шаљу у друге делове тела, приказани су 'фабрикама' у ћелији. Постоји такође обухватна мрежа канала, која преноси хемијску грађу у ћелију

и из ње. ‘Страже’ контролишу шта се уноси унутра и одбијају оне који силом уђу. Кључ свега је ћелијско језгро ‘градска већница’ челије. Она управља свим збивањима у ћелији, и садржи генетске планове грађе. Неки делови ћелије су тако сићушни, да се њихове појединости не могу јасно видети под електронским микроскопом, који увећава 200 000 пута. (Мрав би код таковог увећања био дуг преко 800 метара). Како да се објасни та зачуђујућа сложеност и огранизација у свакој твојој 100 000 000 000 000 сићушној ћелији.
Ти си једном био једна једина оплођена ћелија у утроби своје мајке. Та ћелија се делила, од једне су постале две, затим четири итд. Касније је од неких ћелија настало мишићно ткиво. Друге су опет сачиниле твоје очи, костур и срце. Какво је било могуће да су се ћелије сваког дела твог тела обликовале у право време и на правом месту? Зашто су се на пример неке ћелије развиле у уши, и то на правом месту, а не на твом колену или на руци?

У свакој ћелији имаш десетине хиљада гена и животоважно ДНК, које говори свакој ћелији како да функционише и како да се размножава. То значи да ДНК сваке ћелије садржи толико информација, да би о њима могла да се попуни енциклопедија од хиљаду свезака. Оно утврђује боју твоје косе, брзину раста, дужину твог осмеха, такође безбројне друге информације о теби. Све је то било ‘забележено’ у ДНК једне ћелије у утроби твоје мајке.

И обзиром на тих само неколико чињеница у вези ћелије, питамо: Од кога потиче тај невероватни генетски план или ћелија, кад је наши родитељи нису свесно припремили? Да ли можемо да нађемо разумно објашњење за то, а да не узмемо у обзир једног интелигентног конструктора?

Ти никад нећеш да видиш, вероватно, најчудеснији од свих својих органа - свој мозак. Он се састоји од око 10 000 000 000 нервних ћелија, што је више од двоструког броја свих становника земље. Свака од тих ћелија може опет да буде

повезана с хиљадам других нервних ћелија. Укупан број тих веза прелази нашу моћ претстављања.

У твом је мозгу нагомилано стотине милиона чињеница и слика, али он није само складиште информација. Уз помоћ свог мозга ти можеш да учиш, можеш да вежеш чвор, да научиш неки језик, можеш да печеш хлеб или да звиждиш. Ти можеш да замислиш све могуће - како ћеш да проведеш годишњи одмор или како прија неки сочан плод. Можеш да анализираш и обликујеш, да планираш, разумеш, волиш и да повезујеш своје мисли са прошлошћу, садашњошћу и будућношћу. Онај ко је изумео и створио мозак, поседује далеко већу мудрост од било ког човека, јер истраживања мозга остаће дуготрајан и напоран процес.

И док размишљаш о томе да ли постоји Створитељ, једно највише биће, немој да занемариш ни остале делове свог тела: своје очи, који су прецизније, и поседују далеко већу способност прилагођавања од сваке камере; уши које могу да препознају велик број шумова и које ти посредују осећај за оријентацију и равнотежу; срце, ту величанствену пумпу, чију радну способност не могу да копирају ни најбољи инжењери; затим свој језик, састав органа за варење и руке, да не набрајамо даље.

Пре више од 3000 година, рекао је Елијуј, један човек из Блиског Истока: ‘Погледај небо и види, гледај облаке - колико су виши од тебе.’ (Јов 35,5)

Да ли си ти то већ учинио, једне тамне, звездане ноћи? Било би препоручљиво. Простим оком можеш да видиш отприлике 5000 звезда. Нашој галаксији, млечном путу припада преко 100 000 000 000 звезда. А колико има галаксија? Астрономи кажу милијарде - не звезда, него галаксија, од којих се свака опет састоји од милијарде звезда. Како је само мали човек у упоређивању са целим свемиром. Како је све то настало?

Научници су открили да су се, изгледа све галаксије удаљиле од једног заједничког средишта. Многи астрономи затупају теорију да су пре милијарде година, услед јаке експлозије, тзв. ‘Праексплозије’, почеле да се шире енергија и материја, обликујући тако свемир каквог ми познајемо. Њихова теорија не објашњава шта је проузроковало ту ‘праексплозију’. Али, најинтересантније у томе јесте да она претпоставља један почетак, дакле тренутак у којем је настао свемир.

Да, особама које не верују у Бога постављају се питања која збуњују: Ко или шта је произвело материју у свемиру? Да ли је свемир створен ни из чега? Пошто се материја сматра обликом енергије, поставља се питање: Одакле потиче енергија?

Наочиглед свим тим чињеницама, појам о Богу, који је створио свемир, исто је вероватан као сваки други појам.

У свакој су генерацији добро обавештене особе дошле до закључка да мора да постоји један интелигентан, прави узрок, Створитељ, највише биће. Библија изражава то гледиште следећим речима: ‘Небеса објављују славу Божју; о делу руку његових небески свод збори’. (Псалам 19,1)

Без обзира да ли си дошао до закључка да Бог постоји или не, можда ти је оно што смо написали о животу, о нама самима у о свемиру, у најмању руку помогло да разумеш зашто су многи људи који су размишљали уверени у постојање Бога. То нас опет наводи на питање, које је уско повезано с тиме: Ако постоји Створитељ, зар није онда разумно да се прихвати да се он открива свом стварству и да одговара на питање: Зашто смо овде? Зашсто постоји тако много зла? Шта ће да донесе будућност? Како можемо да постанемо срећни?

3

МНОГЕ ствари које нас одушевљавају не можемо да видимо. Тако је на пример необичан развитак детета у мајчиној утроби, дуго времена био невидљив људима. Зато су прве фотографије о томе, побудиле велику пажњу.

Постоје и друге важне ствари, које ми не можемо да видимо, на пример магнетизам и силу теже. А оне су ипак овде. Али, ако посматрамо њихово дејство, ми можемо много да научимо о њима. Слично је с Богом. Ако смо заинтересовани да сазнамо нешто о нашем Створитељу морамо да се напрежемо. (Упореди Јован 3,12).

Постоје углавном две могућности да сазнамо нешто о Богу, иако не можемо да га видимо. Павле, апостол Исуса Христа, спомиње једну од тих могућности. Он пише: 'Јер његова невидљива својства, наиме његова вечна моћ и божанство, јасно се виде још од стварања света, будући да се разабиру по ономе што је створено, тако да ти људи немају изговора.' (Римљанима 1,20)

Стварство сведочи о постојању једног највишег бића. Оно такође открива нешто о његовим својствима. Друга могућност је далеко важнија, јер нам даје тачно објашњење о Богу. Ради се о *писменом откривењу*, садржаном у Библији.

У Библији читамо Исусове речи: 'Бог је дух' (Јован 4,24). Дакле, Створитељ не поседује физичко тело попут нас. То није тешко да разуме неко коме су познате невидљиве реалности, као што су сила теже, магнетизам и радио таласи. Међутим, једно Божје важно обележје јесте то, да је он живо, паметно биће, и да поседује својства која можемо да видимо. Која су нека од тих својстава?

Да ли си посматрао снажно ударање мора о стеновиту обалу? Или, велику снагу неког вулкана? То су само мали предзнаци *моћи*, коју поседује Створитељ, јер је он створио Земљу и све силе које њој припадају.

Уз помоћ чувене Ајнштајнове једначине Е=мц2, научници објашњавају да материја није ништа друго него енергија која се налази у атомима. То су потврдиле експлозије атомских бомби. Али, да ли си знао да се приликом тих снажних експлозија ослобађа мање од један посто потенцијалне

енергије атома? Замисли страх који улива моћ Створитеља, који је саставио *све* атоме у свемиру. Већ вековима пре Ајнштајновог рођења, писало је у Библији, да је он највиши извор силне енергије (Исаија 40,29). С добрим разлогом Библија га увек означава 'Богом свемогућим' (Постање 17,1; Откривење 11,17).

Неко, ко замисли и изради неку машину, поседује сигурно широко знање о њеној изградњи и функцијама. Зар нас онда све што можемо да посматрамо на Земљи и небу, не уверава да Бог поседује опсежно знање? Хемичари се целог живота труде да разумеју природно спајање материје. Какво знање мора да поседује онај ко је створио те супстанце. Научници проучавају такође ћелију и сићушне животне облике. Створитељ је био сигурно тачно упућен у све то, да би уопште могао да створи живот.

Божије знање се протеже на целокупно подручје свемира. Он зна имена свих милијарди звезда које је створио (Исаија 40,26). Након што је човеку, по имену Јов, био предочен само део Божијег огромног знања, он је понизно признао: 'Спознао сам да ти све можеш, и да нема замисли која је теби неостварива.' (Јов 42,2) Зар немамо и ми све разлоге да мислимо исто тако?

Бог је такође утеловљење мудрости, јер он успешно примењује своје знање. На пример, биљке је створио тако да воду и угљен диоксид из ваздуха вежу у шећер и скроб што служи за храну човеку и животињама. Биљке могу такође да стварају масти, протеине и витамине, које требамо да бисмо били здрави. Цела наша исхрана зависи од чудноватог кружног тока, при чему играју улогу сунце, киша, муње и бактерије у земљином тлу (Јеремија 10,12; Исаија 40,12-15). Што будемо више научили о Божјим делима, то ћемо моћи боље да разумемо зашто је један библијски писац узвикнуо: 'О дубино богатства, мудрости и знања Божјега' (Римљанима 11,33).

Бог је пријатна особа. Можемо да увидимо да је Створитељ обазрив и великодушан давалац. Један од писаца Псалама је рекао: 'Изворе шаљеш по долинама, међу горама оне теку. На њима се напајају све животиње пољске, зебре у њима гасе жеђ своју. Изнад њих птице небеске почивају, из густог лишћа разлеже се пој њихов. Горе натапаш из горњих одаја својих. Плодовима дела твојих земља се сити. Ти пушташ да ниче зелена трава за стоку, и биље за потребе људи. Дајеш да из земље храна ниче. Дајеш вино да весели срце човеково, и уље од ког се лице сјаји, и хлеб што крепи срце човека смртног.' (Псалам 104,10-15)

Бог је припремио земљу тако да може да произведе више него довољно хране за цело човечанство. Страховиту глад, која наноси толико жалости, проузрокује обично човечја себичност или расипање.

Наш се Створитељ није побринуо само за то да имамо више него што је довољно да се одржимо у животу. Такође је учинио да можемо свему да се радујемо. Бог је могао да се побрине за храну, која би, додуше била хранљива, али сасвим неукусна. Уместо тога, ми имамо здраву храну с бескрајно много разних укуса. Не заборавимо такође да нас је Бог створио, да можемо да се радујемо лепоти, на пример бојама цвећа и плодова. Дао нам је способност да се радујемо музици. И обзиром на све то, шта ти осећаш према Богу?

Многе особе, које су размишљале о свему томе, закључиле су да је Бог веома љубазан. Оне су чврсто уверене у то. Библија је сагласна с тиме, јер апостол Јован пише: 'Бог је љубав' (1.Јованова 4,8). Створитељ је љубав у особи; она је његово главно својство. Када би те неко упитао, какав је Бог, то би вероватно био твој први одговор. Он изражава према људима срдачну, љубазну наклоност. Бог није нека апстракна идеја или неко безлично божанство. Он је осећајна личност према којој можемо да гајимо љубазан однос. Исус је рекао да његови следбеници могу да се моле Богу као свом оцу, као некоме ко им је близу и ко је заинтересован за њих (Матеј 6,9).

У Библији је о љубави речено нешто што нигде није речено о другим Божијим главним особинама. Писмо не каже да је Бог моћ, нити да је Бог правда, чак ни да је Бог мудрост. Он *поседује* те особине, он је њихов осносни извор и неупоредив је с обзиром на те три особине. Међутим, о четвртој особини се каже нешто озбиљније: 'Бог је љубав' (1. Јованова 4,8) Шта то значи?

Изјава 'Бог је љубав' није неко једнострано ијединачавање, као да се каже 'Бог је исто што и љубав'. Никако не можемо окренути ову изјаву и речи 'љубав је Бог'. Господ је далеко више од неке апстрактне особине. Он је особа која поред љубави има широк спектар осећања и особина. Међутим, љубав врло дубоко прожима Бога. Божја суштина или природа јесте љубав. Уопште узев, о томе бисмо могли и овако да промишљамо: Божија моћ му *омогућује* да делује. Његова правда и мудрост га *воде* у начину на који делује. Али љубав га *покреће* да делује. И његова љубав увек стоји иза начина на који он испољава своје остале особине.

Често се каже да је Бог само оличење љубави. Зато, ако желимо да учимо о начелној љубави, морамо учити о Богу. Наравно, ову дивну особину можемо видети и код људи. Али откуда она њима? Бог је приликом стварања рекао следеће: 'Да начинимо човека по обличју и по прилици нашој' (Постање 1,26). Од свих створења на овој планети, једино људи могу одлучити да воле, те да тако опонашају свог небеско оца. За симбол своје главне особине, љубави, Бог је изабрао своје најузвишеније земаљско стварство, човека (Језекиљ 1,10).

Ако некога стварно љубиш, ти му желиш само добро. Тачно то ради и Бог. Он нас из љубави упозорава на ствари, које би могле да нам штете. Те опомене су заштита. Такође нам помажу да упознамо Божја мерила и да сазнамо како он поступа или како ће реаговати. Тако сазнајемо из Библије, на пример, да Бог мрзи лаж (Пословице 6,16-19; 8,13; Захарија 8,17). То нам даје сигурност, да Бог не може да лаже; зато можемо да будемо потпуно уверени у све што он каже (Титу

1,2; Јеврејима 6,18). Дакле, ако наиђемо у Библији на изјаве, за које мислимо да превише ограничавају, ми треба да схватимо да оне одражавају Божју љубазну и праведну личност, као и његово интересовање за нас.

Да би нам још више помогла да сматрамо Бога као особу с којом можемо да стојимо у добром односу, Библија показује да он осим љубави поседује и друге осећаје. Тако га, на пример, ‘боли’ када се људи одвраћају од његових праведних путева (Псалам 78,8-12.32.41). Он се радује кад људи заступају оно што је право (Пословице 27,11; Лука 15,10). Кад погреше, он показује саосећање, милосрђе и разумевање. Сигурно ће да те охрабри, ако прочиташ нешто више о томе у Псалму 103,8-14. Осим тога, Створитељ је непристрасан; он даје свима сунце и кишу, а за своје обожаваоце признаје све особе, без обзира на њихову расу и народност (Дела 14,16.17; 10,34.35).

Већина од нас, жели да постане срећна. Зато имамо разлога да упознамо Највишега. Библија га описује као ‘сретног Бога’, те показује да он и нас *жели* да види да смо срећни (1.Тимотеју 1,11; Поновљени закони 12,7). Он награђује све оне који га верују (Јеврејима 11,6; 13,5).

Што више учимо о Свемогућем, посматрањем стварства и читањем Библије, то нам постаје јасније, да ми људи нисмо створени тако да бисмо живели независно од њега. Ми смо били створени да бисмо имали добар однос с Богом, коме захвљујемо за живот и који брине за свакодневно задовољење наших потреба. Настојања да се учинимо независним од њега и његове речи Библије, можемо да упоредимо с покушајем да се снађемо без доброг путоказа у непознатој дивљини. С временом можемо да се потпуно изгубимо и најзад умремо, јер понестану залихе. Слично се догађа кад људи искључе из свог живота Бога и његово водство. Библија и историја нам јасно показују, да нам је потребно више од хране, одеће и крова над главом, ако желимо учинити најбоље из свог живота. Да бисмо били сретни, ми требамо водство и помоћ нашег Створитеља (Матеј 4,4; Јован 4,34).

Многи људи знају веома мало о Створитељу. Можда ћеш да дођеш у везу с таквим особама. Зар не би било прикладно ако нам се укаже прилика, да разговарамо с другима о неким добрим стварима, о којима је овде било речи? Лепо је и кад се људи осећају наведени да разговарају с другима о важним истинама, које су упознали о Богу, нашем љубазном небеском оцу (Псалам 40,5).

4

ДА ЛИ сте икада сањарили да имате бољи живот, било ту где живите или у неком тропском рају? Бар једном, већина од нас јесте.

У размишљањима о самом човеку, његовим дилемама, његовом месту у овом свемиру, тек смо мало одмакли од почетка. Још увек су нам остављена питања ко смо, зашто постојимо и куда то идемо.

Истина, неки људи су преокупирани старањем за своју породицу, зарађивањем за живот, путовањима или другим личним интересовањима јер не знају ни за какав други смисао живота. Алберт Ајнштајн је једном рекао: ‘Човек који свој живот сматра бесмисленим не само да је несрећан већ тешко да је уоште и подесан за живот.’ У складу с таквим размишљањем, неки гледају да стремљењем ка уметности, научним истраживањима или хуманистичким напорима да прекину патњу, дају смисао свом животу. Знате ли неког таквог?

Разумљиво је што се онсовна питања о смислу живота постављају. Колико се родитеља, видевши како неко дете умире од маларије или неке друге болести, пита: зашто толика патња? Има ли у томе икаквог смисла? Слична питања збуњују многе омладинце и омладинке који виде сиромаштво, болест и неправду. Брутални ратови често наводе људе да се питају постоји ли уопште смисао живота.

Делим мишљење многих поштовани људи када поново постављам питања која је библијска личност Јов поставио. Зашто патимо? Зашто је овај свет тако неправедан? Каква је сврха бола и трагедије? Можда и ви желите одговоре.

Проналажење задовољавајућих одговора битно би променило ствари. Не постоји ништа на свету што ће особи тако делотворно помоћи да преживи чак и најгоре услове, као спознање да њен живот ипак има смисао. Човеково ментално здравље је везано за ову потрагу за смислом.

Живот је пун проблема. Многи људи то кажу. Можда и ти мислиш тако.

Многе муче новчани проблеми. Рачуни, инфлација, несигурност на радном месту или проблем да се нађе прикладан, не превише скуп стан - све им то задаје бриге. На дневном реду су брачни и породични проблеми. Многи млади људи имају проблема са сексом, алкохолом или дрогом. Старије забрињава лоше здравље. Све то проузрокује штетна, душевна оптерећења или стрес.

С колико ћеш успеха да савладаш проблеме живота? Извештаји о учесталости депресија и самоубистава, јасан су знак да многи људи не знају више шта да чине. Ипак, милиони не губе равнотежу чак ни под тим тешким околностима. Зашто?

Они су научили да се уздају у савет Створитеља човечанства, чији је савет садржан у Библији. Ни један психолог, ни један брачни саветник, или аутор рубрике савета неких новина, не зна о животу више од Бога. Он је створио прве људе па је стога тачно упућен у наше телесне, духовне и душевне потребе (Псалам 100,3; Постање 1,27). Бог зна боље од било ког човека кратког века, шта се догађа у нама и зашто поступамо онако како поступамо (1.Самуилова 16,7).

Осим тога, он боље од свих нас познаје проблеме с којима се суочавамо у овом е свету. Проблеме човечанства не посматра тек неколико година, него од времена првог човека (Псалам 33,13-15). Стога он тачно зна која су настојања у решавању животних проблема успешна, а која не.

Он нам је великодушно омогућио да извлачимо корист из његовог знања и искуства. Библија садржи његов савет, који је изложен тако да одговара нашим потребама, сасвим свеједно, под којим околностима или где ми живели. У Псалму 19,7-11 стоји: 'Закон Господњи је савршен, крепи душу. Сведочанство је Господње верно, даје мудрост невештоме.'

Сада ћемо укратко да испитамо како те опомене могу некоме да помогну да савлада два озбиљна лична проблема, наиме стрес и усамљеност.

Мало је оних који могу да кажу да никада нису били изложени тешким душевним оптерећењима. Што су веће наше потешкоће - било да су финансијксе, породичне или сексуалне природе, или су условљене криминалом - тим је веће оптерећење. Оно што најбоље карактерише наше време, није неки одређени начин поступања или одређена мода; то је 'страшан осећај напетости', стрес.

Да ли знаш да стрес може чак да скрати твој живот? Стрес наступа углавном услед психолошких изазова данашњег начина живота. Физичке болести, као последица тога, одговорне су за велики број клиничких или смртних случајева - годишње милионе. Тешка или дуготрајна душевна оптерећења чине наше тело прихватљивијим за болести, почевши од кожног осипа и прехладе до срчаног удара и рака. То погађа чак децу у мајчиној утроби. Душевна оптерећења код трудница, на пример, условљена брачним проблемима или страхом да се не изгуби радно мести, могу још нерођеном детету да штете у физичком, душевном и духовном погледу.

Стрес наноси штету и тиме што проузрокује и неке друге проблеме. Многи губе ради тога радно време, што повећава њихове новчане бриге. Он између осталог води до насиља, чак и у браку.

Нешто стреса у животу савим је природно и није безусловно лоше. Јутарње устајање доноси са собом стрес, гледање неке узбудљиве утакмице такође. Напротив, опасан је јак, дуготрајан стрес (такође назван 'дистрес'). Наравно, многа оптерећења могу да нам изгледају неизбежна, јер су у вези с другим људима или с нашим животним околностима. Али, да ли постоји упркос томе нешто што бисмо могли да учинимо против штетног стреса? Ако бисмо савладали стрес, тада би могли да буду уклоњени и неки други, на пример здравствени проблеми.

Одлучујуће указивање на то, како савладати стрес, потиче од Исуса Христа. Када су га једном упитали, која је најважнија од свих Божјих заповести, он је одговорио: 'Љуби Господа Бога свога свим срцем својим и свом душом својом и свом мисли својом. Љуби ближњега свога као самога себе' (Матеј 22,37-39). Поступај тако, па ћеш лакше да савладаш стрес.

Ако на пример, љубазно поступаш са својим брачним партнером или с другим рођацима, то највероватније ствара мир. Тада се развија срдачна, срећна атмосфера, а напетости попуштају. Да, примена тог библијског савета може некоме да помогне да смањи стрес.

То не вреди само за опхођење у породици. Ако примењујеш библијски савет, да показујеш љубав - као и златно правило: Поступај с другима онако, како би желео да се поступа с тобом - други ће моћи да те лакше поднесу (Лука 6,31). То се догађа на радном месту, у школи и у јавности. Али, упркос томе могу да се појаве одређене напетости, али сигурно не тако често као увек. А резултат тога ће да буде, да ћеш много мање да трпиш од стреса.

Имамо потребу за једном филозофијом понашања, према којој треба живети. Она ће за човечанство у општем да проузрокује далеко више од било ког открића. Решење проблема лежи у љубави.

Како долази до тога, да је чак у свакодневном животу, показивање љубави, како то препоручује Библија, толико практично?

Два главна осећаја одговорна за постојање или непостојање стреса, јесу љубав и мржња. Библија то увек изнова наглашава. Ако било како не смањимо властиту себичност, ми изазивамо у другима страх и непријатељство. С друге стране, што ћемо више смањити свој ја, тим ћемо више наводити људе да нас љубе, уместо да нас мрзе, бићемо сигурнији, па ћемо подносити много мање стреса.

Срдња или гњев, један је даљни разлог стреса. Сви се ми понекад љутимо, о чему говори и Библија. Али, она нам даје савет: 'Ко се тешко срди, бољи је од јунака, и ко над собом влада, бољи је од освојитеља града' (Пословице 16,32; Ефесцима 4,26). Стога, кад се срдимо, вреди Божја опомена да се чувамо излива гњева. Особе које омаловажавају тај савет,често ружно псују или започињу тучњаву. Последице тога понекад су телесне штете или чак непријатељство, повезано с трајним стресом. Што више узимаш к срцу мудар и практичан библијски савет о изливу гњева, то ће бити лакше да савладаш стрес.

Библија нам помаже да смањимо стрес, тиме што нас подбуђује да уједначен живот, богат променама. Неки су људи опседнути правилним односом према раду, други раде ретко. Неки су увек озбиљни, други никада. Свака од тих крајности проузрокује готово неизбежно проблеме, доводећи до стреса. Али, прочитај речи из Проповедника 3,1-8, где Бог каже да све има своје време. Библија посредује реално и уједначено гледање на живот. Рад је насупрот љењости, нешто добро. Али, Библија нас такође позива да се и мало разонодимо,

уживајући тако плодове свог рада (Проповедник 3,12.13; 10,18; Пословице 6,9-11). Корисно је с времена на време озбиљно да се размисли о томе у чему се састоји смисао живота и како треба да се живи. Али, такође вреди да се опусти у друштву својих рођака и пријатеља. Зависно од тога у којој ћемо мери да примењујемо библијски савет о уједначености, мање ћемо имати проблема са стресом.

Свуда наилазимо на усамљеност. Обратите се било коме на улици и замолите га да вам каже нешто о својој усамљености, чућете једну причу за другом. То је осећај који најчешће изазива непријатно осећање и чини човека несретним. Од тога није поштеђена ни једна особа, оно погађа младо и старо, мушкарце и жене. Ми бисмо, додуше, могли да мислимо да је неожењена особа, на пример удовица, типичан пример усамљеног човека, али најусамљеније људе налазимо међу ожењенима, који не разговарају међусобно.

Многи покушавају да се ослободе своје усамљености имајући ванбрачни однос, неки желе да се утопе у алкохолу или да је умртве прекомерним јелом. Али, разлози и даље постоје. Један од чинилаца је пораст великих градова, у којима смо окружени мноштвом људи, а ипак се осећамо усамљени. Промашени бракови повећавају проблем. Изгледа да и гледање телевизије ствара усамљеност, јер ограничава измену мисли.

Како можемо да навладамо усамљеност?Не поједностављујући превише проблем, ми можемо да кажемо да Библија може некоме да помогне да савлада усамљеност. Усамљеност води, с једне стране често до утучености и до недостатка самопоштовања. Успостављање доброг односа са Створитељем, помаже да се нађе нова снага. Тиме добијамо нови осећај вредности, јер сазнајемо да је Бог заинтересован за нас, што доприноси много позитивнијем гледању на живот (Матеј 18,10). С друге стране, Библија описује животни пут, који помаже хришћанима да савладају проблем усамљености. Усамљеним људима се често говори како теба да се нечим баве. Има нешто у томе. Али Библија даје реалнији и практичнији

савет. Она позива хришћане да *чине добро људима*, што усрећује и њих саме (Дела апостолска 20,35). Један пример тога је Дорка, која је провела много времена у помагању другим хришћанима, међу њима многим удовицама. Помагала им је у материјалном погледу, а вероватно и у савладавању њихове усамљености. У исто време сама није била усамљена, него су је сви волели. Нешто више о њој можеш да прочиташ у извештају Дела апостолских 9,36-42.

За многе је хришћане награђујућа делатност помагање другима да упознају Бога. Апостол Павле је писао, како су неожењени у предности да буду слободни, што им омогућава да у већој мери суделују на том делу, те им помаже да савладају усамљеност (1.Коринћанима 7,32-35). Павле је у том погледу и сам дао добар пример. Прочитај у Делима апостолским 17,1-14, о томе како је Павле упркос необичном отпору, устрајао у помагању многим становницима Солуна. Запази какав се блиски однос развио између њих и Павла, према извештају 1.Солуњаима 2,8. Стотине хиљада могу данас да потврде како поучавање других о Богу причињава велико задовољство.

5

Ако желимо да реч 'Бог' буде од неке користи, треба да је разумемо да значи заинтересовани Бог створитељ и законодавац који је успоставио не само законе природе и свемира већ такође и мерила за добро и зло, да подразумевамо извесну личност која је заинтересована за наше поступке, сажето речено, нешто што је прикладно за обожавање. То је Бог који је људима значио током читаве историје.

Где год да живимо, ми чујемо о научним открићима. Биолози, океанографи и други непрестано додају нове ствари ризници човековог спознања о нашој планети и животу на њој. Трагајући у другом правцу, астрономи и физичари сваким даном сазнавају више о нашем Сунчевом систему, звездама и чак удаљеним галаксијама. На шта то указује?

‘Небеса славу Божију објављују, дела руку његових небеки простор гласи’ (Псалам 19,2). Истина, неки можда имају другачије мишљење, или кажу да не могу бити сигурни. Не увиђате ли пуно разлога да верујете да Створитељ постоји и да он стоји иза настанка нашег свемира и нашег живота?

Апостол Павле је приметио: ‘Људи не могу рећи да не знају о Богу. Од почетка света, они су могли видети какав је Бог кроз оно што је Он створио. Ово показује Његову моћ која је вечна. То показује да Он јесте Бог’ (Римљанима 1,20). Ипак, увидети да материјално стварство говори о Створитељу не треба само по себи да буде крај. Зашто не?

Јасно је да свако од нас треба да буде јако заинтересован за то шта наше постојање значи. Само признати да Створитељ, то јест Главни Конструктор постоји и да зависимо од њега неће нашем животу дати смисао. Поготово јер живот изгледа тако кратак. Многи се осећају попут краља Магбета из једног од комада (Магбер, 5 чин, 5 сцена) Вилијама Шекспира:

Живот је само пролазна сенка, лош глумац
што се на позорници шепури и секира
а онда га више нема. Живот је прича
коју лудак прича, бучно и с жестином,
а не значи ништа.

Људи широм планете могу се поистоветити са овим речима; али када се лично суоче с неком озбиљном кризом, можда ипак зову Бога у помоћ. Елијуј, мудри човек из давнашњег времена, приметио је: ‘Због великог тлачења они запомажу, у помоћ зову јер их мишица моћних притиска. Али нико не каже: Где је Бог, Велики Творац мој, онај који песмом ноћ испуњава? Он нас учи више него животиње земаљске и чини нас мудријима од птица небеских’. (Јов 35,9-11)

Елијујеве речи наглашавају да ми, људи, нисмо право средиште смисла. То средиште је наш Величанствени

Створитељ, и логично, било који прави смисао нашег постојања укључује њега и зависи од њега. Да бисмо пронашли тај смисао и дубоко задовољство које он доноси, потребно је да упознамо Створитеља и свој живот доведемо у склад с његовом вољом.

Мојсије је учинио управо то. Он је рално признао: 'Дана година наших има до седамдесет година, а у јачега до осамдесет година, и сав је понос њихов мука у невоља.' Овакво поимање није Мојсија учинило суморним или песимистичним, оно му је помогло да разуме колико је вредно окренути се ка Створитељу. Мојсије се молио:'Научи нас тако бројати дане наше да бисмо срце мудро стекли. С јутра нас насити доброте своје, и радоваћемо се и веселићемо се у све дане своје. Нек буде милост Господа, Бога нашега, с нама' (Псалам 90,10.12.14.17)

Зар овакве изјаве не откривају да је тај човек пронашао смисао живота - смисао који људима, генерално гледано, обично измиче? Мојсије је схватио да ма колико дуго живели, прави смисао нашег живота укључује Створитеља.

Велики корак у том правцу можемо учинити тиме што разумемо које је наше место пред Створитељем. На неки начин, растуће спознање о свемиру нам може помоћи. (Псалам 8,4.5)

Треба да се отиснемо и даље од признања да је Бог створио Сунце, Месец, и звезде и да је учино да живота на Земљи, с читавом њеном инфраструктуром, има у обиљу (Немија 9,6, Псалам 24,2; Исаија 40,26; Јеремија 10,10.12)

Признање да један брижни Створитељ, пун љубави, постоји треба да нас покрене на деловање. Признање да постоји Створитељ који брине треба да нас покрене да се више бринемо о другима из његовог стварства.

Да бисмо то чинили ми нисмо препуштени сами себи. Створитељ нам може помоћи. Иако Бог сада не ствара нова

земаљска створења, може се рећи да он на један други начин још увек ствара. Он активно и успешно помаже људима који траже његово вођство. Библија снажно подстиче хришћане да 'одбаце старог човека' којег је обликовао свет око њих, и да се 'обуку у новог човека, који је створен по Богу' (Ефесцима 4,22-24). Да, Бог може створити ново фигуртивно срце код људи, помажући им да развију личност која одражава његова својства.

Створитељ пружа обиље информација кроз своје материјално стварсто и кроз своју надахнуту Реч Библију. Он нас храбри да ратемо у познању и увиду, и чак прориче време када ће 'земља бити пуна познања Господа као што је морско корито пуно воде' (Исаија 11,9; 40,13.14).

Воља Створитеља није да наша способност учења и побољшавања буде ограничена на животни век од 70 или 80 година. То можете видети из једне од најпознатијих Исусових изјава: 'Бог толио љуби свет, да је и Сина свога јединрођенога дао, да ни један који у њега верује не пропадне, него да има живот вечни' (Јован 3,16).

'Живот вечни.' То није фантазија. Баш супротно, замисао о трајању без краја у складу је са оним што је Створитељ пружио нашим прародитељима, Адаму и Еви. Такође је у складу научним чињеницама о нашој грађи и капацитету нашег мозга. И, слаже се са оним што је Исус Христос научавао. Своје последње вечери са апостолима, он је рекао: 'Живот је вечни у томе да тебе познају, тебе, јединога истинитога Бога, и онога кога си ти послао, Исуса Христа' (Јован 17,3).

Шта бисте могли или желели да урадите с таквим животом? Ви сами најбоље знате своја интересовања, таленте које чезнете да развијете, и за којим одговорима бисте трагали. То што бисте могли да тежите за тим додало би још већи смисао вашем животу.

Павле је имао ваљане разлоге да очекује време када ће се створења ослободити ропства распадања да би учествовала у слободи славе деце Божије (Римљанима 8,21). Они који постижу ту слободу имаће прави смисао живота сада и имаће га трајно, на Божју славу.

‘Достојан си, Господе, Боже наш, да примиш славу, част и моћ, јер си ти све створио и твојом вољом све постоји и створено је.’ (Откривење 4,11)